

„Už žádné bomby, jen klid.“ Příběh tří generací v Hodoníně, které už se nechtějí bát

5.3.2026 - | Charita ČR

Když 24. února 2022 ve čtyři hodiny ráno dopadly na Ukrajinu první bomby, Larisa si myslela, že je to jen zlý sen. Dnes, o čtyři roky později, sedí se svou dcerou Irou a vnukem Andrijem v pronajatém bytě v Hodoníně. Už neutíkají. Staví nový život, i když základy toho starého zůstaly tisíc kilometrů daleko.

Larisa a Ira: Vzpomínky, které dohánějí k slzám

Při vzpomínkách na začátek války se v místnosti rozhostí ticho. Larisa i Ira mají v očích slzy. „Ten okamžik se mi navždy vryl do paměti jako bolestná ozvěna historie,“ začíná Larisa.

„Nedokázala jsem si představit, že by země, kterou jsme nazývali bratrskou, mohla rozpoutat něco tak krutého. Viděla jsem, jak tam padají granáty. Když tam dopadne granát, neschováte se. To je zbytečné.,“

První tři týdny války prožila rodina v improvizovaném krytu, místnosti uprostřed domu, která měla poskytnout aspoň zdání bezpečí. Pětiletý vnuk Andrij odtud dva týdny vůbec nevyšel. „Pak jsem jednou stála na zahradě a uviděla letadlo. Letělo přímo na mě. Jen se trošku stočilo a shodilo to dva bloky od nás. V tu chvíli mi došlo, že sklep nás nezachrání. Sklep je v takové válce past, dům se na vás zřítí a zavalí vás,“ vzpomíná Larisa na 14. březen 2022, kdy se definitivně sbalili a vyrazili do neznáma. Cestu z Mykolajiva přes Oděsu do bezpečí.

Ira: „Bezpečí chutnalo jako první spánek ve vlaku“

Cesta vlakem z Oděsy pak byla zkouškou lidské důstojnosti. „V našem kupé nás bylo třináct. Třináct lidí na jednom malém prostoru! Spali jsme po třech na jednom lůžku, na podlaze, i nahoře další. Bylo to hrozné,“ popisuje Larisa. Ira, Larisina dcera, si z cesty pamatuje hlavně nekonečnou únavu.

„Dva týdny jsem prakticky nespala. Až když jsme v Polsku přejeli hranice, poprvé jsem ve vlaku usnula. Ten pocit, že už na nás nic nespadne, byl nepopsatelný.,“

Zatímco dospělé ženy mluví o strachu, osmiletý Andrij do vyprávění vnáší dětskou bezprostřednost. „Já si z cesty sem moc nepamatuji, jen jak jsme nastoupili do vlaku a jedna holka tam skákala na okno,“ říká. Přesto v něm válka zanechala stopu. „Andrij se asi rok ještě lekal, a i teď se bojí takových zvuků,“ přiznává babička.

Práce a hluboká vděčnost

Osud je zavál do Hodonína. **Ira přiznává, že začátky byly tvrdé.** „Jazyk, o kterém jsme si mysleli, že bude podobný, byl ve skutečnosti obrovskou bariérou. Ale teď? Teď už mám práci v IT, konečně jsem našla práci, která se mi líbí. Ale jako samoživitelka musím táhnout všechno sama – hokej, nákupy, nájem... je docela těžké to všechno držet v hlavě. Trvalo to tři roky, než jsem mohla říct: Teď stojím na vlastních nohou.“

Ira se učí češtinu každý den. „Musím. Kvůli práci i kvůli Andrijovi. Jakmile se přestanu učit, jdu v

té hlavě do mínusu. Ale když vidím, jak se synovi v Česku daří, vím, že to mělo smysl.“

Cesta k normálnímu životu vedla přes laskavost místních. „Moc nám pomohlo, že se k nám sociální pracovnice chovaly velmi dobře. Vzpomínám i na Bětku, která nám ze začátku hodně pomáhala, ale i na Alenu z knihovny, kde jsme se scházivali,“ vypočítává Larisa. Dnes sama pracuje v hodonínské Charitě. „Mně se tu moc líbí pracovat. Jsem v klidu, lidé se ke mně chovají dobře.“

Češtinu piluje s obdivuhodným nasazením.

„Píšu si doma diktáty. Sama si diktuji a píšu a Andrij mě pak kontroluje. Učím se vyjmenovaná slova, a když se pletu, vnuk mi hned radí a opravuje mě,“

usmívá se Larisa.

Přiznávají, že se občas setkají s diskriminací. „Někdo nám řekne, ať jedeme domů,“ říká Larisa, ale Ira je odhodlaná: „Já ty lidi ignoruji. My tu pracujeme a budujeme život od nuly. Proč bych měla přemýšlet o lidech, kteří o mně nic nevědí? Oni nevědí, že tam už domov v bezpečném slova smyslu není. U nás u Oděsy minují všechno – lesy, cesty i hřbitovy. Rusové minují všechno. Vyjít z domu je strach,“ popisuje Larisa mrazivou realitu. „Tady v Hodoníně je klid. A ten je pro nás momentálně nejdůležitější,“ uzavírá Larisa.

Andrij: Z vystrašeného kluka hokejovým obráncem

Největší proměnou prošel dnes osmiletý Andrij. Když přijeli, lekal se každého letadla na obloze. Dnes je z něj sebevědomý kluk, který mluví perfektně česky a v hokejové výstroji brání bránu hodonínského týmu.

Když se ho zeptáte na školu a hokej, rozzáří se mu oči: „Hokej jsem si vybral sám,“ říká hrdě Andrij. Dnes se ale soustředí hlavně na své kamarády ve škole. „V kolektivu je to ideální! Mám nejlepšího kamaráda Tomáška,“ vypráví nadšeně.

„Mám samé jedničky, jen dvě trojky v žákovské za celý rok,“ opravuje se s dětskou upřímností. Jeho sny už nejsou o válce. Chce být architektem nebo geologem a šetří si peníze na výlet do Egypta. „A chci na Pálavu hledat zkamenělé mušle,“ dodává.

Když se ho babička ptá, jestli by se chtěl vrátit na Ukrajinu, odpoví po svém: „Chtěl bych náš tamní dům teleportovat sem do Hodonína.“

Domov je tam, kde je v duši klid

Rodina už v Hodoníně zapustila kořeny. Zamilovala si jižní Moravu. Prozkoumali už Znojemsko i Velehrad. Andrij je nadšený z brněnského podzemí: „Byl jsem v krytu Denis pod Petrovem, tam u nádraží, jak tam jezdí tramvaj!“

„Chybí nám ale moře. Mně se strašně moc stýská. Kdybych věděla, že o tu možnost přijdu, jezdila bych tam každý měsíc. Andrij u něj trávil každé léto, léčil si tam dýchací cesty. Tady mu to nahrazuje ledová plocha stadionu,“ usmívá se Ira.

K úplnému štěstí v novém domově chybí už jen více zvířat. Zatím s nimi v bytě bydlí kočka. Andrij by si ale přál hotovou zoo: „Chci ještě tři kočky a papouška!“ Ira zase touží po psovi, ale realita je jiná. „Zatím mi stačí kočka. Má svůj domeček, má se lépe než my všichni,“ směje se.

V jejich bytě se tak dál slaví dvoje Vánoce – ty české v prosinci i ty ukrajinské v lednu. Jsou symbolem jejich nového života: života, ve kterém se už nemusí bát vyjít na zahradu a podívat se na oblohu a kde největší starostí malého Andrija není dopad granátu, ale to, jak dopadne poslední souboj Harryho Pottera.

<https://www.charita.cz/aktuality/charita-pro-ukrajinu/pribeh-tri-generaci-v-hodonine>